

Bruxelles, 3. srpnja 2026.
(OR. en)

10955/26

ECOFIN 879
UEM 298
SOC 421
EMPL 228
ECB
EIB

NAPOMENA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Odbor stalnih predstavnika / Vijeće
Predmet:	Zaključci o detaljnim preispitivanjima za 2026. u okviru postupka u slučaju makroekonomske neravnoteže – odobrenje

Za delegacije se u prilogu nalazi Nacrt zaključaka Vijeća o detaljnim preispitivanjima za 2026. u okviru postupka u slučaju makroekonomske neravnoteže.

NACRT ZAKLJUČAKA VIJEĆA O DETALJNIM PREISPITIVANJIMA ZA 2026.
U OKVIRU POSTUPKA U SLUČAJU MAKROEKONOMSKE NERAVNOTEŽE

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE:

1. ISTIČE da se zbog posljedica sukoba na Bliskom istoku predviđa da će se u 2026. rast BDP-a EU-a, nakon što je 2025. dosegnuo 1,5 %, usporiti i da se očekuje da će inflacija porasti; NAPOMINJE da se gospodarstvo EU-a 2025. pokazalo otpornim, dok su se inflacijski pritisci smanjivali, što je olakšalo smanjenje određenih dugotrajnih makroekonomskih slabosti, iako su se kretanja razlikovala među državama članicama; UVIĐA da, u kontekstu daljnje visoke neizvjesnosti, kontinuirane geopolitičke i trgovinske napetosti umanjuju izgleda za rast i povećavaju inflaciju, što povećava rizike povezane s neravnotežama;
2. ISTIČE da je provedba postupka u slučaju makroekonomske neravnoteže i dalje važna kako bi se otkrile, spriječile i ispravile neravnoteže koje negativno utječu ili bi mogle negativno utjecati na pravilno funkcioniranje gospodarstva neke države članice ili ekonomske i monetarne unije ili EU-a u cjelini; ISTIČE da sveobuhvatna analiza ima ključnu ulogu u praćenju postojećih neravnoteža i identificiranju potencijalnih makroekonomskih slabosti; SMATRA da detaljna preispitivanja za 2026. pružaju visokokvalitetnu i sveobuhvatnu analizu stanja u pojedinačnim državama članicama koje su predmet takvog preispitivanja;

3. NAPOMINJE da je, s obzirom na specifične izazove svake države članice, Komisija općenito primijenila relevantne analitičke alate dopunjene temeljitom kvalitativnom analizom; POZDRAVLJA primjenu analize usmjerene na budućnost i ocjenu relevantnih politika, pri čemu se uzima u obzir i ozbiljnost i razvoj neravnoteža; NAGLAŠAVA važnost pokazatelja stanja i tokova u ocjeni, uloge mjera politike te dimenzije EU-a i europodručja u tom postupku; UPOZORAVA na moguće interakcije među različitim makroekonomskim varijablama; ISTIČE da je procjena učinka prelijevanja nacionalnih ekonomskih politika te posljedica globalnih događaja i dalje relevantna; NAGLAŠAVA da je važno provoditi pravodobno praćenje i ocjenu te osigurati jednako postupanje i transparentnost, na temelju ocjene zasnovane na dokazima, među ostalim kad je riječ o kvantitativnim podacima, kvalitativnim informacijama i provedenim politikama, kao i osigurati da se klasifikacija neravnoteža temelji na objektivnim dokazima i da se primjenjuje dosljedno u svim državama članicama;
4. NAPOMINJE da su se razlike u inflaciji u EU-u povećale; UVIĐA da povećanje cijena energenata u 2026. doprinosi ukupnom povećanju inflacije i da se ne može isključiti da će se razlike u inflaciji dodatno povećati; NAPOMINJE da se istodobno rast jediničnih troškova rada u protekloj godini ublažio, iako je u nekoliko država članica i dalje visok; ISTIČE da kontinuirane razlike u troškovima i cijenama mogu ugroziti konkurentnost u pojedinačnim državama članicama, što je posebno zabrinjavajuće u zemljama europodručja;
5. UVIĐA da su se u 2025. stanja tekućeg računa poboljšala, premda su deficiti i suficiti u nekim državama članicama i dalje veliki; ISTIČE da su se u 2025. negativna neto stanja međunarodnih ulaganja općenito poboljšala, iako sporijim tempom, a pozitivna stanja općenito su se smanjila, što je odraz i učinaka vrednovanja; PREPOZNAJE učinak koji bi više cijene energenata i očekivani sporiji rast trgovine mogli imati na vanjske račune;

6. NAPOMINJE da se u 2025. rast cijena stambenih nekretnina dodatno ubrzao; UVIĐA da je u mnogim državama članicama potražnja bila poduprta povećanjem realnog dohotka kućanstava i povoljnijim uvjetima financiranja, dok je ponuda i dalje bila ograničena; ISTIČE da se u nekim državama članicama povećava rizik od precjenjivanja stambenih nekretnina; UVIĐA da se očekuje da će rast cijena stambenih nekretnina ostati dinamičan s obzirom na strukturne elemente. To uključuje kontinuirani manjak stambenih nekretnina zbog sporog napretka u otklanjanju uskih grla u ponudi nekretnina u mnogim državama članicama, poreznih politika i neučinkovitih tržišta najma nekretnina, što je u nekim slučajevima pogoršano zbog potražnje za alternativnim ulaganjima, posebno u državama članicama s plitkim tržištem kapitala;
7. NAPOMINJE da se u 2025. zaduživanje kućanstava i nefinancijskih društava povećalo zbog povoljnijih uvjeta financiranja; ISTIČE da bi se zbog nedavnog postroženja uvjeta financiranja moglo smanjiti zaduživanje i povećati teret servisiranja duga, posebno ako su česti krediti s varijabilnom kamatnom stopom; UVIĐA da su se udjeli državnog duga u nekim državama članicama nastavili smanjivati, no u mnogim su se državama članicama povećali i bili viši od pretpandemijskih razina iz 2019. te se očekuje da će se dodatno povećati, s obzirom na povećanje deficita u nekim državama članicama; NAPOMINJE da povećana zaduženost u kombinaciji s onedavno višim prinosima na državne obveznice dovodi do većih rashoda za kamate;
8. ISTIČE da je bankovni sektor i dalje zdrav i otporan te da bilježi snažne stope kapitala i visoku profitabilnost banaka; NAGLAŠAVA da su ukupni neprihodonosni krediti ostali blizu najnižih zabilježenih razina, a u državama članicama u kojima su prije bili povišeni zabilježena su ograničena daljnja smanjenja; NAPOMINJE da su u nekim državama članicama i dalje prisutne velike izloženosti domaćem državnom dugu, a u određenim slučajevima i slabosti povezane s poslovnim nekretninama;
9. PRIMA NA ZNANJE da Grčka, Nizozemska i Švedska više ne bilježe neravnoteže u okviru postupka u slučaju makroekonomske neravnoteže; NAPOMINJE da su se u Grčkoj slabosti povezane s visokim javnim i vanjskim dugom ublažile, da su se neprihodonosni krediti u bankama smanjili i da povoljno financiranje ublažava vanjske rizike za održivost povezane sa znatnim deficitom tekućeg računa; NAPOMINJE da su se u Nizozemskoj smanjile slabosti povezane s dugom kućanstava i suficitom tekućeg računa; NAPOMINJE da u Švedskoj i dalje postoje slabosti povezane s tržištem nekretnina i visokom razinom privatnog duga, no njihova se ozbiljnost smanjila;

10. PRIMA NA ZNANJE da se Italija, Mađarska i Slovačka i dalje suočavaju s neravnotežama, no uviđa da su u tim zemljama postignuta određena poboljšanja, posebno u Italiji i Slovačkoj;
11. PRIMA NA ZNANJE da Rumunjska i dalje bilježi prekomjerne neravnoteže; NAPOMINJE da su se slabosti povezane s fiskalnim deficitom i deficitom tekućeg računa smanjile, ali su i dalje znatne, a troškovna konkurentnost i dalje se pogoršava, premda manje nego prije;
12. POZIVA na potpunu primjenu postupka u slučaju makroekonomske neravnoteže, zajedno s reformiranim okvirom gospodarskog upravljanja, koji je integriran u europski semestar, što uključuje pokretanje postupka u slučaju prekomjerne neravnoteže u slučajevima u kojima je to primjereno; ISTIČE da je važno provesti brze i kontinuirane mjere politike za uklanjanje makroekonomskih neravnoteža, osobito onih navedenih u srednjoročnim fiskalno-strukturnim planovima i povezanim preporukama za pojedine zemlje u okviru europskog semestra.
